

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfal János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 13. szám.

Hétfő, január 18.

Küzdelmek az oroszszal.

Budapest, január 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés:
A helyzet változatlan.

Lengyelországban a Dunajec mentén és Tarnowtól délre ágyuharc folyt, mely váltakozó hevességgel egész napon át tartott.

A Kárpátokban nyugalom van.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, január 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, jan. 17. A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

A helyzet általában változatlan.

A nyugati világcsata — A németek soissoni győzelme.

Budapest, január 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, január 17. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Fladriában mindkét részről csak tüzérségi harcok folytak.

Blangy mellett, Arrastól keletre egy nagy gyárépületet robbantottunk fel, mely alkalommal néhány foglyot ejtettünk.

A többi arcvonalról, váltakozó hevességgel folyó tüzérségi harcokon, továbbá árok- és aknaharcok folytatásán kívül semmi lényeges jelenteni való nincs.

Az Argonneokban kisebb előhaladást tettünk.

Vihar és eső, ugyszólván az egész arcvonalon gátolják a harci tevékenységet.

Körülbelül négy héttel ezelőtt közzétettük e helyütt azt az általános támadásra vonatkozó hadparancsot, amelyet a francia főparancsnok kevéssel a francia törvényhozó testületek összeülése előtt decemberben kibocsátott s amelyre ellenségeinknek a nyugati hadszíntéren megkísérelt támadásai megkezdődtek. Ezek semmiképen sem gátolják a német hadvezetőséget abban, hogy a részéről célszerűnek talált minden rendelkezést végrehajtsa. Az említett kísérletek az ellenség számára egy helyen sem járnak említésre méltó előnnyel, míg csapataink Labassetől északra az Aisne mentén és az Argonneokban igen kielégítő előhaladást tudnak felmutatni.

Az ellenség vesztesége ezen idő alatt a következő volt: Halottakban megszámláltunk 26.000 embert, meg nem sebesült fogoly volt 17.860, egészben véve a veszteség, ha a sebesültek létszámának a meghatározásánál a tapasztalat szerinti egy a négyhez arányt vesszük alapul, eltekintve a betegektől s azoktól a halottaktól, akiket számba nem vehetünk és az eltűntektől, legalább 150.000 főre tehető. A mi összes veszteségünk ellenben ugyanabban az időben ennek a számnak negyedrészt sem éri fel.

Budapest, január 17. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóalbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Mint Berlinből sürgönyzik, a soissoni harcokról a nagy főhadiszállás még a következőket jelenti:

A harcok első napján a franciák ágyutüzétől katonáink sokat szenvedtek.

Nyolcadikán behatoltak kétszáz méteres lövészárkunkba.

Tizenegyedikén itt olyan véres harc folyt, melynél hevesebbet elképzelni lehetetlen.

Tizenkettedikén megkezdett támadásainkkal a franciákat kiverjük állásainkból.

Tizenharmadikán délben megkezdődött a döntő küzdelem, amely fényes győzelmünkkel végződött.

Az ellenséget négy kilométerre visszavetettük. (M. T. I.)

A király a hadifogságba esett katonák családjainak.

Budapest, január 17. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.)

Ófelsége elhatározta, hogy a hadifogságba került katonák családtagjainak illetményeit felemeli. A királyi elhatározás, mely a Rendeleti Közlöny vasárnapi számában jelent meg, a következő pontokból áll:

1. A hadifogságba került havidíjas tisztek és tisztjelöltek családjainak, illetékei a normális összeg kétszeresére emelkednek.

2. A fogságba került aktív állományi tisztek családjai segélydíjuk kiegészítésére havonta harminc koronát kapnak.

3. Az elveszett havidijas tiszték és tisztjelöltek családjai számára rendelt illetmények tovább folyósítását és
4. Az elveszett állományu altiszték feleségei és gyermekei családi illetményeinek, valamint világitási és fűtési pótlékának tovább folyósítását engedélyezik.

Ugyanigy intézkedett őfelsége a honvédségre nézve.

Nemcsak katonai körökben, hanem az egész közvélemény örömmel fogja üdvözölni ezt a legfelsőbb rendelkezést. Jogos és szükséges támogatását jelenti ez azoknak a családoknak, amelyeknek hozzátartozói a harcúterén fogságba kerültek, vagy elvesztek. Ezzel eredményesen kezdődött meg az állami támogatás szervezése és kiépítése, amelyre ezen a téren olyan nagy szükség van.

HIREK.

— **A vasárnapi hivatalos jelentések a harcúteréről.** Vasárnap a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a miniszterelnökség sajtóosztályától a harcúteri eseményekről:

Lengyelországban, Galiciában és a Kárpátokban a helyzet változatlan. A Dunajec mentén tüzéségünk ellenes tábori és nehéz tüzéséggel folytatott harcban ismét szép eredményeket ért el. — Höfer altábornagy a vezérkar főnökének helyettese.

Berlin, jan. 16. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Nieuport környékén csak tüzéségi harcok folytak. Arastól északnyugatra fekvő hadállásaink ellen intézett összes támadásaikat visszavertük s ellentámadással csapataink három lövészárkot elfoglaltak és az azokban levőket elfogták. Alberttől északkeletre fekvő és a legutóbbi időben gyakran említett labasselei majort tegnap teljesen összeromboltuk és a franciáktól megtisztítottuk. Soisontól északkeletre nyugalom volt. Január 12-étől január 14-éig ott folyt harcok alatt zsákmányolt francia ágyuk száma 35-re emelkedett. Az Argonneokban és a bonzenvevei erdőben. Verduntól északra ránk nézve sikeres kisebb ütközetek folytak. Egy St. Michieltől délkeletre Ailly ellen intézett támadás tüzéségünkben, már kifejlődése közben, összeomlott. A Vogézekben jelentős esemény nem történt.

Keleti hadszíntér:

A helyzet változatlan. Az esős és ködös időjárás minden harei tevékenységet kizár.

Konstantinápoly, jan. 16. A főhadiszállás jelenti:

A Dardanellák bejáratához egy francia tengeralattjáró naszád közeledni próbált, de a török tüzéség elsüllyesztette. A legénység egy részét megmenették.

— **Farkas Blanka és Kresz Géza jótékony hangversenye.** Szombaton este valóságos művészi ünnep színhelye volt a kaszinó nagyterme. Két kiváló, európai hírű magyar művész jött el hozzánk, hogy nemes áldozatkészséggel művészetével adozzon a harcoló nemzetnek és föl-szárítani segítse a háború hős harcosai hátramaradottainak könnyeit. Farkas Blanka, a drezdai opera énekesnője és Kresz Géza hegedűművész, a bukaresti zeneakadémia tanára, a román királyi udvari zenekar igazgatója ragyogtatta szombaton este a nagybecskereki közönség előtt művészetét s a közönség olyan tömegben gyűlt össze a két kiváló művész meghallgatására, hogy a hatalmas terembe igazán nem fértek be többen. A művészi eseményre eljött társadalmunk színe-java, köztük dr. Dellimanics Lajos főispán, kormánybiztos nejével, Jankó Ágoston udv. tan., alispán a gyönyörű művésztét rendező zenekedvelők egyesületének fáradhatlan elnöke, akinek főrésze van abban, hogy e kiváló művelvezethez jutottunk, továbbá dr. Vinczehidny Ernő m. főjegyző, dr. Gyertyánffy László, ifj. dr. Daniel Pál orsz. képviselő, dr. Kovács Rókus kir. törvényszéki elnök, Hunyady László őrnagy és még sokan mások társadalmi életünk vezetői közül. Kevéssel fél 9 óra után megkezdődött a hangverseny s mintegy két óra hosszat gyönyörködött a közönség Kresz Géza töké-

tes művészetében a hegedűn, amelyet tü-neményes technika, megértő, tökéletes interpretáció és behizelgő édes tónus jellemmez és Farkas Blanka remek alt-hangjában. A művész nagy énektudásával, tökéletes előadásával, kellemes esen-gésű, nagy terjedelmű hangjával énekszámának minden szépségét teljesen érvénye-sítette. A legnagyobb mesterek: Mendelssohn, Beethoven, Goldmark, Wieniav-szki, Rubinstein, Paganini, Brahms, Joa-chim szerzeményei, majd az édes-bus kurucdalok zengtek fülünkbe nagyszerű előadásban egy a művész, mint a mű-vész, valamint a 29-ik gyalogezred zene-kara részéről s a közönség lebilincselve, elragadtatva hallgatta a művészek előadá-sát s minden számuknál percekig tartó tapsvihar zúgott föl. Az elismerésből ter-mészetesen bőven kijutott a zongorakisé-retet kitűnően ellátó Szilágyiné Ko-kits Elza kiváló művészetének és a zene-kart briliánsul vezénylő Oberthor Prokop karmesternek is. A közönség há-lás elismerése illeti a hangversenyt ren-dező nagybecskereki zenekedvelők egye-sületét is, hogy ilyen művelvezethez jut-tatta Nagybecskereket, egyben tetemes összeget juttatva az elesettek árvái ré-szére az estély jövedelmével.

Itt említtük meg, hogy a zeneked-velő egyesület hálás köszönetét tolmá-esolja az összes közreműködőknek, a 29. gyalogezred zenekarának, a Pleitz Fer. Pál-cégnak, amely az összes nyomtatvá-nyokat ingyen szállította, továbbá a kö-vetkező felülfizetésekért: dr. Perisics Zoltán polgármester 10 K, dr. Haidegger Lajos, Beneth Károly 4—4 K, Walter fő-hadnagy, Kaufmann Zsigmond, Risztics főhadnagy 2—2 K és Iványi Ernő 1 K. A részletes elszámolást később közli az egyesület.

— **A szabadliceum előadása.** A kul-turegyesület nagybecskereki szabadliceu-mában vasárnap délután Szalay József református lelkész tartott előadást a há-borúról a bibliai históriával kapcsolatban. Az érdekes előadást, amely a keresztényi tevékenység és munkásság céljait szol-gálta, szépszámú közönség hallgatta s az érdeemes előadót meleg tapsokkal hono-rálta.

— **Értesítés.** A nagybecskereki kir. adóhivatal értesíti mindazokat, kik a hadikölesönkötvényeket nála jegyezték, hogy az ideiglenes elismervényeket a be-fizetésnél kapott elismervény beszolgáltá-tása ellenében naponta déli 12 és 1 óra között átvehetik.

— **Árubehozatal a semleges államok-ból.** A temesvári kereskedelmi és ipar-kamara abban a helyzetben van, hogy a semleges államokból való behozatali lehe-tőségek és módzatokra vonatkozólag hasznos szóbeli tájékoztatásokat nyujt-hat. E tájékoztatások főleg az Olasz-országából, valamint a Hollandiából és Svédországból való behozatalra vonatkoz-nak. Ajánlatos tehát, ha azok a cégek, amelyek a jelzett államokkal import-összeköttetéseket kívánnak létesíteni, to-vábbi lépéseik előtt személyesen érdek-lődnek a kereskedelmi és iparkamara tit-kári hivatalában.

— **A világháború képes krónikája.** A Révai Testvérek népszerű vállalatának most megjelent 15. füzeté címlapján Fri-gyes kir. hercegnek, hadseregünk főve-zérének gyönyörű mélynyomású arké-pét közli, azonkívül életrajzát ismerteti. Az eredeti fényképfelvételekben gazdag füzetből külön említést érdemel a német-

franci harcúteréről adott képsorozat és Geiger Richárd művészi műmelléklete, mely az északi harcúterén megsebesült hős kisleányt, Enoch Rózát ábrázolja, amint vizet hord a fűzvonalban levő katonáknak. A háború történetének folytatolagos elő-adása során a főbb fejezetek a követke-zők: A lemergi csata, a harcúter térké-pével. — Hare négyszáz kilométeres vo-nalon. — Lemberg kiürítése. — A fran-ciák és angolok visszavonulása. — Csa-ták Nancy körül. — Givet erőd elfogla-lása stb. — Végül külön hosszabb fejezet foglalkozik a Vöröskereszt intézményé-vel. Ingyenes mellékletként Jókai: A jövő század regénye című művek egy iver van csatolva a füzethez, amely rész-letes tájékoztatást nyújt azokról a rend-kivüli kedvezményekről is, melyben a krónika előfizetői és vásárlói részesül-nek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Buda-pest, VIII., Üllői-ut 18., ahol az első kö-tetét tevő 13 füzethez készült pompás ki-vitelü bekötési tábla is megrendelhető. Előfizetés negyedévre 3 korona, egy füzet ára 24 fillér.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagy-beckereki anyakönyvi hivatalban a le-folyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Daity Emil gk. és Takács Anna rk. — Jegeracz Emil gk. közkatoná és Marjanov Milina gk.

Születések: Taresul Sándor gk. napszámos, leány. — Nesztorov Illés gk. raktáros, fiu. — Mosorinszki Dusán gk. földmives, fiu. Drapos József pincér, leány. — Rintschen Jakab rk. borbély, leány. — Szávin Emil gk. földmives, fiu. Jánosov Vitályos gk. napszámos, fiu. — Muntján Vazul gk. földmives, leány. — Józity Péter gk. raktárnok, leány. — Kirtyánszki István gk. földmives, fiu. — Miloszavin János gk. zenész, leány. — Antal Ferenc rk. távirdamunkás, fiu.

Halálozások: Özv. Balogh Mi-hályné ág. ev. 80 éves, aggkór. — Nesztor-rov Deján gk. 1 éves, göresök. — Popov Szvetozár gk. 6 éves, bélhurut. — Szaity Szlavinika gk. 10 napos, életgyenge. — Nesztorov Emil gk. 5 napos, göresök. — Bazsa Rózsa rk. 2 éves, göresök. — Tó-mity Illés gk. 87 éves napszámos, guta. — Özv. Aubermann Jánosné rk. 47 éves, szív-baj. — Szabó János rk. 4 éves, tüdőgyulla-dás. — Isztrát Lyubomirné gk. 52 éves, veselob. — Vancsov Márton ág. ev. 64 éves, szív-baj. — Rieze Imre rk. 19 hóna-pos, tüdőlob. — Henlein József rk. 14 éves, agyhártyalob. — Jovanovity Dömötör gk. 65 éves napszámos, üszök. — Ne-delykov Gergely gk. 76 éves napszámos, tüdőtagulás. — Angyelov János gk. 26 éves borbély, tüdővész. — Bozsín Tiva-darné gk. 55 éves, tüdőtagulás. — Özv. Csavajda Jánosné rk. 58 éves, gyomor-baj. Kiss István rk. 53 éves zsbárus, agy-guta.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt es-küdtészéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyv-tár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délutó órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Az ötödik moratórium-rendelet.

A kormány már most, a negyedik moratórium-rendelet lejártá előtt kibocsátotta újabb két hónapra, február elsejétől március 31-ikéig szóló ötödik moratórium-rendeletét, amely február elsején lép életbe. Az új rendelet még ugyszólván egészen az eddigi rendelet kereteiben mozog és nem jelenti a moratóriumnak nagyobb mértékű fölöadását, amire a mostani gazdasági helyzet még nem látszik alkalmasnak. Az új rendelet ismétli a negyedik moratórium-rendeletnek valamennyi főtartott szabályait a következő változtatásokkal:

A jelzálogadós a törlesztéses záloglevélkölcsönöknek ezentúl is csak folyó annuitásait tartozik a moratórium alatt megfizetni; de ha az adós a folyó annuitásokra megszabott fizetési kötelezettségének a hitelező fölhívásának vételétől számított tizenöt nap alatt bármely részben nem tesz eleget, a hitelező az összes korábban lejárt kamatok és tőketörlesztő részletek megfizetését is követelheti. Hasonló intézkedést tartalmaz az új rendelet más kamatok fizetésére vonatkozóan is.

A negyedik moratórium-rendelettel megszabott részlettörlesztés kötelezettsége a biztosítási szerződésből eredő tartozásokra is fennmarad olyképpen, hogy ahol akár biztosítási díj, akár biztosítási összeg címén már egy ízben 25 százalék volt fizetendő, két hónap elteltével újabb 25 százalék válik esedékessé.

A személyes munkateljesítmények címén fennálló költség- és díjtartozásokra, mint eddig, kéthónaponként 25 százalék, az ingó dolgok vételára és ipari munkateljesítmények ellenértéke címén fennálló tartozásokra, mint eddig, hónaponként 10 százalék fizetendő.

Mivel váltótartozásokra csak három hónaponként szokott törlesztés történni, az új rendelet az olyan váltók és hasonló papírok után, amelyekre a negyedik moratórium-rendelet értelmében januárban

10 százalék fizetendő, a következő két hónap alatt nem rendel el fizetést. Előre jelzi azonban a rendelet, hogy a papírokra áprilisban újabb részfizetés lesz teljesítendő. E részfizetés nagyságát a miniszterium annakidején a gazdasági helyzet újabb mérlegelésével fogja megszabni. Másfelől azonban az új rendelet a 10 százalékos részlettörlesztés kötelezettségét kimondja azokra a váltókra, amelyek 1914 október 1-étől 1915 január 31-éig váltak vagy válnak esedékessé. A 10 százalékos részlet az októberi és novemberi váltókra februárban, a decemberi és januári váltókra márciusban fizetendő a lejáratnak megfelelő napon. A 10 százalékos részlet érvényesítésében a hitelező nincs záros határidőhöz kötve. Ahol a váltókereset vagy a visszkereset főtartásához a törvény a váltónak fizetés végett való bemutatását kívánja meg, ott a váltóbirtokosnak a váltót mindenestre be kell mutatnia, mielőtt a részletet peresíti. A váltóbirtokos azonban a bemutatást és a peresítést az egyes részletek tekintetében mindaddig elhalaszthatja, míg a váltóösszeg teljesen ki lesz véve a moratórium alól. A váltódíj a hitelezőt a fizetendő részlet tekintetében az óvás felvétele nélkül is megilleti. A váltóbirtokos köteles, ha a váltóra részfizetés történt, ennek megtörténtét és azt, hogy a részfizetést ki és mikor teljesítette, a váltón minden esetben följegyezni.

A moratórium alá nem eső váltókra nézve az új rendelet fentartja a bemutatás és óvás határidejére megszabott határidő meghosszabbítására rendelt 2 hónapi és 2 köznapi határidőt. Az újrendelet erre vonatkozóan néhány formai intézkedést tartalmaz.

Az újrendelet végül a budapesti tőzsdén az áru- és értéktüzelési számlolórend alapján likvidált ügyletekből eredő tartozásokra a törlesztés kötelezettségét kiterjeszti a megbízott tőzsdetag és a tőzsdén kívüli megbízó között való viszonyra is, ha a megbízó kereskedő.

hogy ti jöttetek, bűdösök, hát elmenekültetek.

— Hát most hol vannak?
— Nem tudom.
— Nem tudod? Nem irnak?
— Nem!
— Baj!
Csend van újra. Aztán megint az orosz kezdi:
— Az enyimek se irnak. Nem is tudnak irni. Arra mifelénk nem járnak a gyerekek iskolába. A nagy hideg miatt...
— Olyan hideg van arra?
— Olyan. Az ember egész nap pálinkát iszik, meg teát, mégis majd megfagy. Nektek van teátok?
— Jobb, mint nektek!
— Nekem itt is van. Adok ha kell.
— Adj!
— Gyere ide érte.
— Nem megyek, mert ilyenkor jön a hadnagy ur vizsgálni, aztán baj lesz, ha ott talál meg.
— Hát majd elviszem ahhoz a fehér kőhöz, ott leteszem. Igyál belőle, aztán tedd le, majd elmegyek érte.
Ropog az avar a baka megy előre, aztán megszólal az orosz.
— Ittál?
— Ittam.
— Egészségedre!
A baka visszajön a helyére. A hadnagy kilép a fa mögül. A baka meglátja.
— Halt! — mondja.
— Offizier! — felelt a tiszt, aztán halkán, hogy az orosz ne hallja, mondja a jelszót.
— Vorbei! — szól a baka.
Megyünk tovább.

Nyiltér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen fiunk, illetve testvérünk hősi halála alkalmából megkönnyítette fájdalmas szenvedéseinket a legszelebb körben megnyilvánult igazi részvét és nemes vigasztalás. Hazafias megnyugvással és a jó Istenben vetett hittel türrük sorsunkat és hálátelt szívvel mondunk meleg köszönetet bajtársainak, — rokon, — barát és tisztviselőinknek.

Pancsova, 1915. január 12.

Wolf állomásfőnök és családja.

62-11

Hirdetések.

Hirdetmény.

Az Aisóaradi-i gör. kel. szerb egyház-köztség közhírré teszi, hogy a hitköztség tulajdonát képező nagykorcsmahelyiségét folyó évi január hó 24-én d. u. 2 órakor az egyházköztség hivatalos helyiségében a leglőbbet ígérőnek bérbe adja.

Bővebb felvilágosítások az irodában megtudhatók.

Alsóaradi, 1915. január 15.

65-11

Elnökség.

Könyvelésben és levelezésben jártas

≡ férfi ≡

azonnali belépésre kerestetik

egy helybeli nagyobb iparvállalathoz.

= Gim a kiadóhivatalban, =

65-x.2

Előőrsön, fagyos téli éjszakákon...

— Beszélgetnek az előőrsök. —

Galiczia, sajtóhadiszállás, újév után.

— Az előőrsöket az ilyen vagy amolyan számú gyalogezred szolgáltatja.

Igy mondja a napiparancs. Az akárhányadik számú gyalogezred aztán kiküld egy századot a tábor északi, egyet a déli részébe, egyet-egyet keletnek és nyugatnak. A század egy-egy szakaszt a szélrózsa minden irányába s a szakasz állítja ki magukat a őrsöket. Olyan az egész szervezet, mint egy kup. A teteje egy legény, alapja az egész tábor. Az előőrs, ha közeledő ellenséget lát, nyomban visszavonul a szakaszához, a szakasz a századhoz s mikor így megerősödtek, megpróbálják az ellentállást, addig, amíg a tábor felébred és segítség érkezik.

Fagyos téli éjszakákon, fenn a hegytetőn, szélben, viharban ott áll a Vorpatriouille. Se sátra, se kunyhója, amíg a szolgálat tart, ott kell állania s éber szemmel vizsgálja, kutatnia a környéket. Épp nem könnyű feladat. A hegyek között éjszaka olyan a hideg, hogy az embernek könnyeket sajtól ki a szeméből. A fedezék mögé visszavonulni nem szabad, tüzet gyújtani nem lehet, mert az előőrstől rendszeren már csak néhány száz lépésnyire vannak az ellenséges előőrsök. Néha olyan közel vannak egymáshoz, hogy a sötét éjszaka ellenére is látják egymást. Az ember, ugy-e, azt hinné, hogy ilyenkor dühödten lelövöldözik egymást? Csalódás. Nyugodtan táncolnak, topognak tovább, lóbázzák a karjukat a hidegben. Közel nem mennek egymáshoz, mert mihelyt valamelyik egyetlen lépést is tenne a másik felé, amaz nyomban rálöne. De azért az is megesik, hogy úgy, a távolból el is beszélgetnek. Különösen, ha értik egymás nyelvét.

A minap egyik galicziai ezredünk állította ki az előőrsöket. A tábor nyugodtan aludt mi odalenn a tisztai étkezőben teáztunk. Egyszerre csak felugrik

az egyik hadnagy s oda megy a generálishoz:

— Alásan jelentem, kegyelmes uram, megyek az előőrsöket megvizsgálni!

Aztán odajön hozzám.

— Szerkesztő ur, volna kedve velem tartani?

— Ha a kegyelmes úr megengedi?

— Semmi kifogásom ellene, — feleli a generális, — csak vigyázzanak magukra!

— Nem olyan veszedelmes kirándulás ez! — szól a hadnagy nevetve.

Megyünk. Mindegyikünkél van vilamos lámpa, azzal világítjuk az utat. Már messze elmaradt mögöttünk a tábor. Egyszerre csak szól a hadnagy:

— Most jó lesz a lámpákat eloltani!

Koromsötét körülöttünk az éjszaka. Néma csend, csak a Pruth morajlik s néha-néha dobban benne egy szikla, amint a sebes víz görgeti tovább. Most már óvatosan, szinte lábujjhegyen haladunk tovább. Egyszerre csak int a hadnagyom, hogy álljunk meg. Odahúzódunk egy fa mögé. Fülelek. Egyszerre csak emberi hangot hallok magam előtt. Lengyelül beszél valaki. Aztán, messzebről egy másik hang felel, ugyancsak lengyelül. Az előőrsök beszélgetnek. Kisérőm lefordítja a szavakat.

— A kutya mindenteket, de hideg van! — mondja a mi posztunk.

— Arra mifelénk van még hidegebb is!

— Hová való vagy?

— Szibériába, Szmolenszkbe...

Egy darabig csend van. Aztán megszólal az orosz.

— Vannak gyerekeid?

— Van kettő. Egy fiu, meg egy lány.

— Nekem is épp annyi van.

— Nagyok?

— Tizenkét esztendő a fiu.

— Az enyimek még csak kicsinyek.

— Hol vannak a gyerekek?

— Otthon vannak Zazvorzeban, de

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Arpád-utca.

Bádogos:Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Biztosítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Arpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és
Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butorgyár:**

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:Mészik R. Özevgye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.**Fényképész:**

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Fűfűszabók:Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Koesis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József, Hunyadi-utca.**Fémütem:**

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidárúüzlet:Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).**Kocsigyártó:**

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.**Mozi gépek, berendezések:**

Berger Arpád, Hunyadi-utca.

Műköszörűs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Női kész kosztium és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sirkóráktár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Uridivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norisán, a nagyhíd mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében